

PROJEKTER - SLUTRAPPORT

PFOS i fødevarer – mistankeprøver fra forurenede områder i Danmark 2023

Projektnr.: 5310 og 5362

BAGGRUND OG FORMÅL

I forbindelse med forureningsager i områder i Danmark, hvor der er konstateret PFOS (og evt. andre PFAS) i f.eks. grundvand, vandløb eller jord, har Fødevarestyrelsen udtaget mistankeprøver af animalske og vegetabiliske produkter, som er beregnet til fødevarer.

Resultaterne angiver, i hvilken kommune dyrene er opdrættet, fanget eller nedlagt, og frugt og grønt er høstet.

Grænseværdier for PFOS var gældende fra 1. januar 2023.

METODE OG RESULTATER

Analysemetode

Prøverne er analyseret ved væskechromatografi koblet til tandem-massespektrometri (LC-MS/MS). Der analyseres for 18 forskellige PFAS-forbindelser og 2 sumparametre.

Tabel 1: Resultater

Prøve	Oprindelse	Prøvetype	Sum af lineære og forgrenede PFOS (µg/kg)	Grænseværdi (µg/kg)
1	Thisted	Mælk 1a	<0,3 (LOQ)	-
2	Varde, sted 1	Oksekød	0,37 *	0,3
3	Ringkøbing-Skjern	Lammekød	<0,3 (LOQ)	1,0
4	Varde, sted 2	Oksekød	<0,3 (LOQ)	0,3
5	Varde, sted 1	Oksekød	<0,3 (LOQ)	0,3
6	Varde, sted 1	Oksekød	<0,3 (LOQ)	0,3
7	Thisted	Mælk	5,0	-
8	Thisted	Mælk	1,16	-
9	Varde, sted 1	Oksekød	0,14	0,3
10	Jammerbugt	Oksekød	0,28	0,3
11	Jammerbugt	Okselever	9,0*	6,0
12	Hjørring	Lammekød	<0,05 (LOQ)	1,0
13	Slagelse	Skrubbe	1,4	7,0
14	Thisted	Havtorn	<0,05 (LOQ)	-
15	Lemvig	Havtorn	<0,05 (LOQ)	-
16	København	Rabarber	<0,05 (LOQ)	-
17	Lemvig	Havtorn	<0,05 (LOQ)	-
18	Odsherred	Hyben	<0,05 (LOQ)	-

* Prøven overskrider ikke maksimalgrænseværdien, når der tages højde for analyseusikkerheden.

KONKLUSION OG VURDERING

Ingen af fødevarerprøverne fra de konstateret forurenede områder havde et indhold af PFOS over EU's grænseværdier.

Der er ikke grænseværdier for mælk. De to prøver af mælk viste et relativt højt indhold af PFOS, og mælk fra dyrene blev ikke bragt i omsætning, før PFAS-indholdet var faldet til et acceptabelt niveau. Dette beror på en konkret vurdering af de målte niveauer i den pågældende besætning, og den tid, der skal gå, efter koen har kælvet, førend niveauerne er nedbragt til et ikke-problematisk niveau. Der blev ikke fundet indhold af PFAS i frugt og grønt.

Fødevarestyrelsen har også i 2022-2023 screenet blod fra mere end 200 stykker kvæg, der har græsset på forurenede områder. Resultater heraf fremgår af selvstændig rapport om PFOS i blod fra kvæg og får.

Der rapporteres kun resultater for PFOS i tabellen, da det primært er denne PFAS-forbindelse, der bliver fundet i fødevarerne.

Kontaktpersoner:

Projektleder: Kemi og Fødevarekvalitet, Fødevarestyrelsen: Lulu Krüger (lchk@fvst.dk)

Fødevarestyrelsens laboratorium i Ringsted: Gitte Geertsen (gig@fvst.dk)

Dato: 5. februar 2024